

Pokračování projektu „100 ptačích budek“ v Zoo Ústí nad Labem v roce 2010

Bc. Eliška Vrabcová

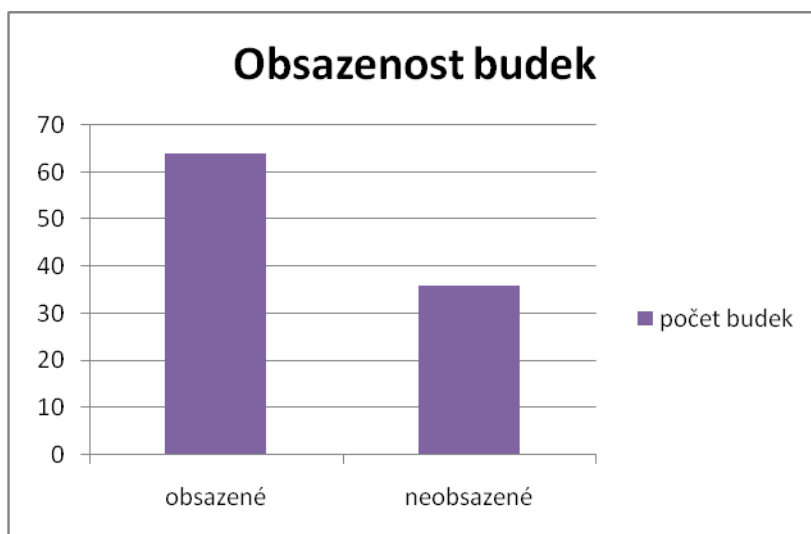
Projekt „100 ptačích budek“ započal v ústecké zoologické zahradě v roce 2008 u příležitosti stého výročí od založení soukromé ptačí rezervace nadšeným ornitologem a významným ústeckým obchodníkem Heinrichem Lumpem. Cílem projektu bylo navázat na tradici ochrany ptactva a nabídnout zpěvným druhům možnost hnízdění v přirozených dutinách. Tím je jim poskytnuto mnohem více možností k vyvedení mláďat. Nezbytnou součástí jsou pravidelné kontroly s cílem pozorování a zaznamenání úspěšnosti či nezdaru zahníždění. Všechny údaje jsou důležité pro srovnání s předchozími lety, jak projekt pokračuje a jak je úspěšný.

Ze získaných údajů za poslední tři roky můžeme konstatovat, že úspěšnost obsazenosti ptačích budek v roce 2008 byla 38%, v roce 2009 již byla 51% a v následujícím roce 2010 už je 64%. Z toho je patrné, že rok od roku obsazenost ptačích budek vzrůstá a budeme doufat, že tomu tak bude i v dalších letech.

Shrnutí let 2008 a 2009 již bylo publikováno v minulých ročnících FBS, proto se zaměříme na rok 2010.

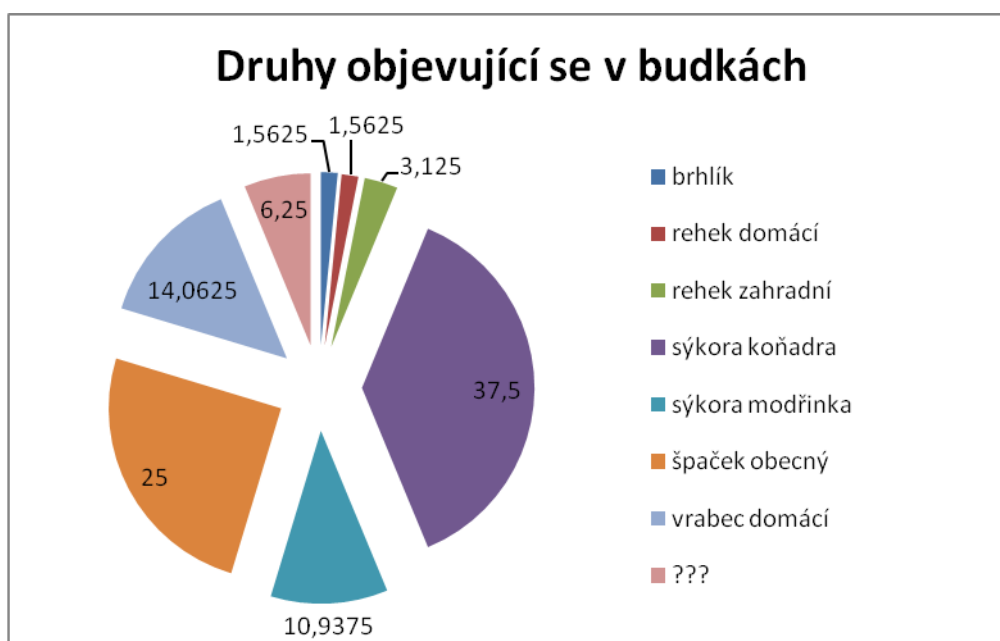
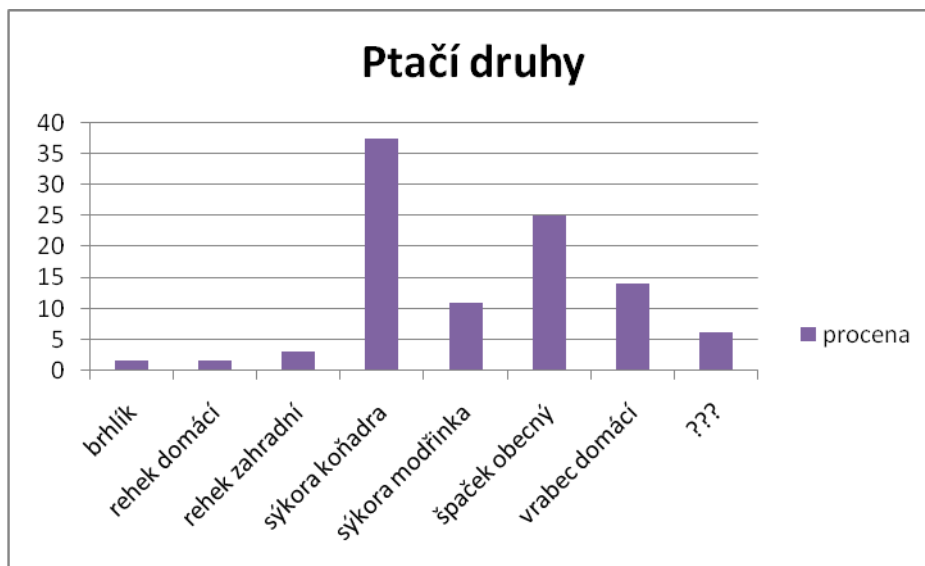
Kontrola ptačích budek probíhala v období od 16. dubna do 22. září, celkem bylo provedeno 11 kontrol. Bylo zjištěno, že celkem bylo obsazeno 64% budek a 36% bylo neobsazeno, což ukazuje graf 1.

Graf 1: Obsazenost budek

Ve vyvěšených budkách se objevilo celkem sedm ptačích druhů, a to brhlík obecný, rehek domácí, rehek zahradní, sýkora koňadra, sýkora modřinka, špaček obecný a vrabec domácí. Procentuální obsazenost je vidět z grafu 2 a 3. Největší zastoupení měla sýkora koňadra, a to s 37,5%, dále špaček obecný s 25%, vrabec domácí se 14,0625%, sýkora modřinka s 10,9375%. Následovaly druhy, které jsme nemohli určit, ať už z důvodu, že jsme našli prázdné hnízdo nebo budka nešla otevřít. Tyto druhy měly zastoupení 6,25%. Mezi třemi posledními druhy byli zastoupeni rehek zahradní 3,125%, rehek domácí a brhlík obecný měli stejnou obsazenost, a to 1,5625%.

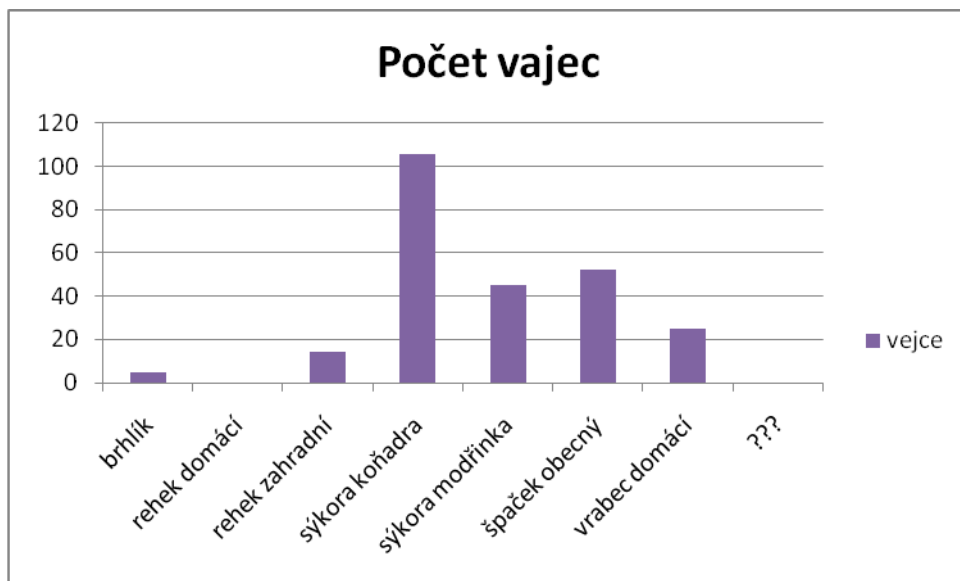
Graf 2 a 3: Ptačí druhy vyskytující se v budkách

Každý ptačí druh si vystavěl hnízdo z různých materiálů. Vrabci na svoji stavbu použili seno, slámu, peří od pštrosů či své vlastní. Postavili si krásná kulová hnízda. Sýkory jako základ použily mech a na něj si postavily kotlinku z chlupů od koz kamerunských, jelenů bělohubých či své prachové peří. Špačkové jako materiál použili suchou trávu, listí, různé peří od pštrosů, papoušků či pávů, igelitové obaly atd. Brhlík si vystavěl hnízdo s šupinek kůry stromů či z kousků starého ztrouchnivělého dřeva. Rehek zahradní hnízdí v sýkornících a jako základ použil trávu a poté vystavěl hnízdní kotlinku s peří či srstí. Rehek domácí hnízdí v polobudkách a také použil trávu a srst od lam či velbloudů.

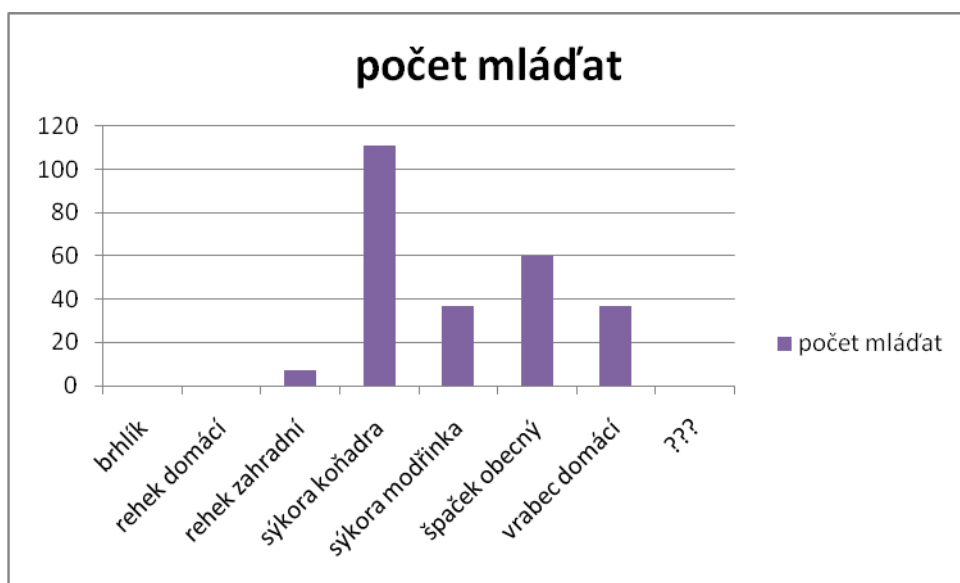
Nejvíce vajec měly sýkory koňadry (106), na druhém místě špačkové obecní (52) a po nich sýkory modřinky (45). Oproti tomu nejméně vajec měl brhlík (5). U rehka domácího a neurčených druhů jsme počty vajec nezaznamenali (graf 4). Nejpočetnější snůšku měla sýkora modřinka, a to s 12 vejci, naopak nejmenší snůšku měl vrabec domácí se dvěma vejci.

Graf 4: Počty vajec

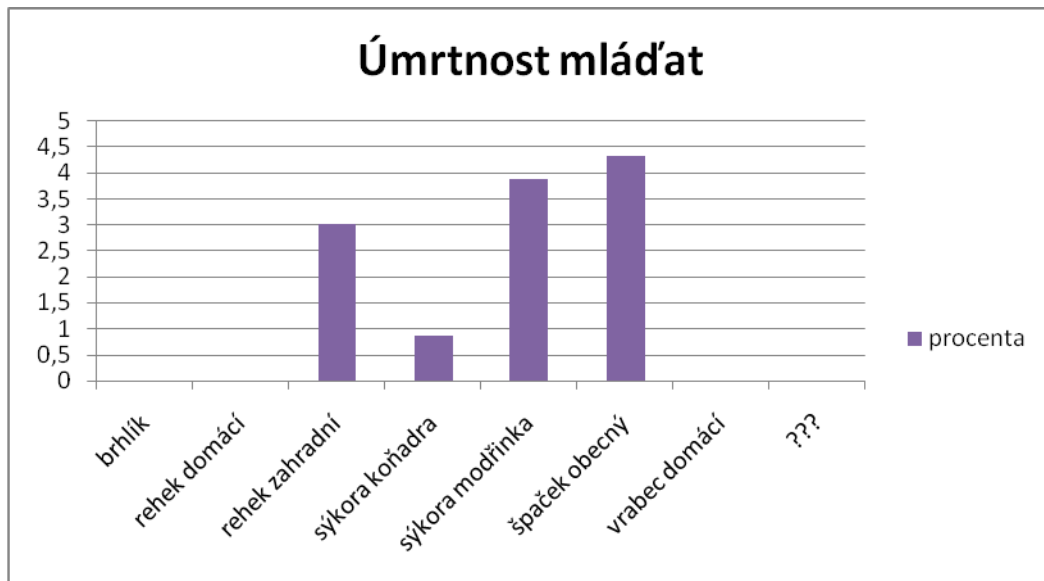
Z grafu 5 vidíme, že nejvíce mláďat měla opět sýkora koňadra (111), poté špaček obecný (60) a sýkora modřínka s vrabcem domácím měli shodný počet (po 37).

Graf 5.: Počty narozených mláďat

Nevylíhnutých vajec bylo sedm. Úmrtnost mláďat byla 12,12%, což odpovídalo 28 mrtvým mláďatům. Největší úmrtnost se objevila u špačků obecných 4,329%, sýkory modřínky měly 3,896%, rehkové zahradní měli 3,0303% a sýkory koňadry měly 0,8658%. Rehek domácí, brhlík obecný a vrabec domácí měli nulovou úmrtnost, jejich mláďata přežila všechna a vylétla bez problémů (graf 6).

Graf 6: Úmrtnost mláďat

I tento rok jsme měli veliký problém s plchy. Do budek se dostali již začátkem července a obsadili více jak polovinu obsazených budek, tudíž někteří jedinci, hlavně sýkory, měly pouze jedno hnízdění.

Závěrem můžeme konstatovat, že rok 2010 byl velice úspěšný a že projekt „100 ptačích budek“ má smysl, jak je vidno z výsledků, které publikujeme.